

FACULTAT DE CC. ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS
ASSIGNATURA: ECONOMIA DEL TREBALL

PROGRAMA

Professor: Lluís FINA SANGLAS
Curs 1998-99. 2on. Semestre

Assignatura-Codi

Economia del Treball	25070
----------------------	-------

Nom assignatura i codi plans d'estudi sense docència
Planificació i ...-10080 (segona part) Pla d'estudis 1983

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre
1997/98	2	octubre-febrer

Grup/s	Professors	Despatx	Telèfon Despatx
51	Lluís Fina Sanglàs	B3-080	93 581 27 79

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

Caracterització dels mercats laborals. Oferta i demanda. Atur. Els salaris i les diferències salarials. Sindicats i altres institucions. Polítiques laborals.

I. INTRODUCCIÓ

1. *Els mercats de treball*. Orígens i característiques específiques. Enfocaments alternatius per a l'anàlisi dels mercats de treball.

II. TEMES SOBRE OFERTA DE TREBALL

2. *Moviments demogràfics i oferta de treball*. El creixement natural de la població i els mercats de treball. Moviments migratoris: determinants i polítiques.

3. *Activitat i inactivitat*. La participació en el mercat de treball. Decisions individuals i condicionants col·lectius. El "treball domèstic". La retirada del mercat de treball. La jornada de treball.

4. *La qualificació dels treballadors*. Educació, formació professional i mercat de treball. Canvi tecnològic, factors institucionals i decisions individuals. La teoria del “capital humà” i enfocaments alternatius.

III. TEMES SOBRE DEMANDA DE TREBALL

5. *La demanda de treball com a "demanda derivada"*. Determinants micro i macroeconòmics. Els processos de creació i de destrucció d'ocupació.

6. *Els canvis estructurals de l'ocupació*. Nivell i transformacions de l'ocupació industrial. El creixement de l'ocupació en els serveis. El sector públic i l'evolució de l'ocupació.

IV. TEMES SOBRE SALARIS

7. *El nivell general de salaris*. Salaris monetaris i salaris reals: evolució a llarg i a curt termini. Salaris, inflació i atur.

8. *Les diferències salarials*. L'estructura de salaris segons ocupacions. Diferències sectorials i regionals de salaris. Salaris i discriminació laboral. La distribució personal dels salaris. El problema dels “baixos salaris”.

9. *Salaris i factors institucionals*. Negociació col·lectiva, salaris i ocupació. Influència sindical en el nivell i les diferències de salaris. Les polítiques salarials de les empreses. Els “salaris d'eficiència”.

V. TEMES SOBRE ATUR I DESEQUILIBRIS DELS MERCATS DE TREBALL

10. *El problema de l'atur*. Definició i mesura de l'atur. Els costos de l'atur. Tipologia i causes.

11. *Les polítiques actives de mercat de treball*. Origen i desenvolupament. Objectius i instruments. Avaluació de l'eficàcia de les polítiques actives.

12. *Atur i precarització dels mercats de treball*. Els indicadors de “precarització”. El problema de la subocupació. Una “nova economia” de la marginació?

AVALUACIÓ: El curs s'avaluarà amb un examen final. Durant les classes pràctiques es proposarà la realització de diversos exercicis voluntaris, els resultats dels quals poden representar fins a un 30% de la nota final.

Referències bibliogràfiques:

A. Llibres de Text:

Els principals llibres de text d'economia laboral disponibles en castellà son:

F. Ray MARSHALL, Vernon M. BRIGGS Jr., i Allan G. KING, Economía laboral: Salarios, empleo, sindicalismo y política laboral, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid, 1987 (edició original de 1984).

Daniel S. HAMERMESH i Albert REES, Economía del Trabajo y los Salarios, Alianza Universidad Textos, Alianza Editorial, Madrid, 1984 (edició original de 1984).

Campbell R. McCONNEL i Stanley L. BRUE, Economía Laboral, McGraw-Hill, Madrid, 1997 (traducció de la quarta edició anglesa publicada l'any 1996).

Albert RECIO, Trabajo, personas, mercados. Manual de Economía Laboral, Ed. Icaria, Barcelona, 1997, 324 pàgs.

Sobre el mercat de treball espanyol:

Luis TOHARIA (Dir.), El mercado de trabajo en España, McGraw-Hill, Madrid, 1998, 305 pp.

B. Lectures complementàries:

Per a cada punt del programa es facilitaran referències de lectures complementàries, així com altres materials que permetin treballar més a fons cada tema. Algunes referències d'obres que s'utilitzaran freqüentment son:

Alvaro ESPINA, Lluís FINA i José Ramón LORENTE (Comps.), Estudios de Economía del Trabajo en España. I. Oferta y demanda de trabajo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid, 1985, 753 pàgs.

Alvaro ESPINA, Lluís FINA i Felipe Saez (Comps.), Estudios de Economía del Trabajo en España. II. Salarios y política de rentas, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madris, 1987, 1204 pàgs.

Samuel BENTOLILLA i Luis TOHARIA, Estudios de Economía del Trabajo en España. III: El problema del paro, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Centro de Publicaciones, Madrid, 1991, 1376 pàgs.

Comisión Europea, El Empleo en Europa, Informe anual, Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas, Luxemburgo, diverses edicions (des de 1996 no es publica en castellà).

Consejo Económico y Social, Economía, Trabajo y Sociedad. Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral en, Madrid, diverses edicions (informe anual publicat des de 1994).

Faustino MIGUELEZ i Carlos PRIETO (Eds.), Las relaciones laborales en España, Siglo XXI de España Editores S.A., Madrid, 1991, 435 pp. (Segona edició actualitzada en premsa).

Vicenç NAVARRO, Neoliberalismo y Estado del bienestar, Editorial Ariel, Barcelona, 1997, 221 pàgs.

OCDE, Perspectivas del Empleo, Informe anual, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Centro de Publicaciones, Colección Informes OCDE, diverses edicions.

Papeles de Economía Española, núm. 72, monogràfic sobre “El mercado de trabajo en perspectiva europea”, 1997, 369 pàgs.

Luis TOHARIA (Comp.), El mercado de trabajo: Teorias y aplicaciones, Alianza Universidad Textos, Alianza Editorial, Madrid, 1983.